

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

De clericis, & à quibus, & quomodo creentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

beneficij, de iudic. c. si neri dom.

7 Vbi monachus non potest locum monachalem in diuersis locis & monasteriis habere, sed vno contentus esse debet. c. cum singula, de preb. lib. 6. & dicam inferius, in materia dispensa. super plural. in 2. parte.

De clericis, & à quibus & quomodo creantur.

Sciendum est quod ista beneficia debentur clericis secularibus, si secularia sint: clem. 1. de elect. cap. Deus, de vita & honest. cleri. vbi Doct. not.

2 Si vero sunt regularia, regularibus & religiosis debentur. c. cum singula, de preb. in 6. scripsi in 8. volumus, de collat. in concor.

3 Aliquando vero sacerdotalis prae-benda, in c. cui de non sacerdotali. de preb. lib. 6.

4 Itaq; haec beneficia ecclesiastica non debentur laicis, sed ipsi sunt illorum incapaces, nisi clerici fiant. c. cum aded, de rescrip. ca. ex literis, de transactio. videndum esset de his clericis, & à quibus, & quomodo creari possint.

Clericus ve fieri possit, etia in eo requisita.

5 Et vt clericus creari quis possit, tria requiruntur, aetas, habitas, & forma: seu aetas, morum grauitas, & literarum scientia. c. cum in cunctis, de elect.

6 Primò clerici fieri nõ possunt ante septem annos. c. fin. de temp. ord. lib. 6. & tunc primam tonsuram sumere possunt, seu coronam. c. fin. de cleric. conuogat. & iste annus septimus debet esse completus, teste Praepos. in c. de his. in princ. 28. dist. dispensatur tamen à Papa, vt in sexto anno possit insigniri clericali caractere: & completo illo sexto anno, vt beneficia simplicia obtinere possit.

Post septem annos clericus fit.

7 Ad beneficia autem quaecunq; dispensare Papa potest in septimo completo, vt inferius dicam in tract. dispen. super defectu aetatis, videat tamen causam: alioqui iudicium sibi praeparat Papa, si cum isto minore dispenset sine ratione, sola affectione motus.

8 Habilitas personae consideratur respectu dantis, & eius cui datur: dantis, an is, qui concedit, dare hoc possit. l. naturali. §. 1. ff. de consir. tuto.

9 Videndum est, qui primam tonsuram concedere possint: Resp. Papa, qui etiam solo verbo potest presbyterum facere: te- ste Angelo in l. 1. c. de sent. passis, quem re- fert & sequitur Fel. in dict. c. 1. num. 23. col. 6. de consirur. Ipse enim introduxit formam, quam tollere potest. ff. de sponsal. l. si puellae.

10 Solet tamen ipse solennia quaedam in illis seruare, sine quibus actus vix recipere- tur.

11 Etiam episcopus clericos in sua dice- cesi creare potest: dicto. c. 1. & per totum de temp. ord. lib. 6. & archiepiscopus in suo archiepiscopatu, non autem clericos suffraganeorum: dict. c. 1. de temp. ordin. in 6.

12 Itaq; episcopus primam conferre potest tonsuram, siue in episcopatu, siue extra: cum collatio tonsura sit voluntariae iurisdictionis: ergo suos subditos vbiq; non alienae diocesis viros ordinare potest, teste Albert. in l. emancipati. ff. de adoptio. extra, suis Barba. in c. nouit. de officio legati. subditis conferre potest.

13 Etiam non petito consensu episcopi territorij, secus in iurisdictione contentiosa: vt not. in clem. vna, per illum. tex. de foro compe.

14 Interdum ab abbate prima confertur tonsura, si ipse benedictus sit, & presbyter: sed monachis tantum & conuersis monasteriorum suorum, & qui ad illa conuolauerint, & in quos ecclesiasticam, & quasi episcopalem obtinent iurisdictionem: alios autem ordinare non possunt, nisi id eis competat ex pleno sedis Apostolicae priuilegio. c. abbates, in fin. de priuileg. lib. 6. Gloss. in cap. de temp. ordin. eod. lib. cap. cum contingat, de etate & qualitat. vbi Doctores. quoman. §. distinct. c. cum inter, de re iudic.

15 Et alij, quam religiosi, promoti ab abbatibus debent ostendere abbatis priuilegium, super quo fundant intentione suam. l. actor. C. de probation. aliàs non proderit eis tonsura ab abbatibus concessa: Parisius in consilio centesimo vigesimo quinto, An collatio, in quarto volumine.

16 Interdum à prioribus etiã haec tonsura confertur: doct. in d. c. abbates. Idẽ tamen ex priuilegio, & sicut abbates, de quibus supra dictum extitit: & haec tonsura vocatur

Primam ton- suram quis concedere possit. Episcopus primam ton- suram, & in episco- patu, & extra, suis subditis conferre potest. Abbas & prior qui- bus, & quã do tonsurã conferant.

estur aliquando corona. c. fin. de cler. con-
iugat. cle. 2. vbi gl. de vit. & ho. cler. & vulgus
Occitanorum ita vocat, & interdum vo-
catur clerica. c. P salmista. 23. dist. vbi Prapo.
hoc scribit: quia per eam fit clericus is, qui
ea honestatur.

17 Item consideratur habitus respectu
recipientis, sed quæ in recipientibus habi-
litas requiritur: Respon. si ab abbatibus &
prioribus conferatur, requiritur quod
suis monachis, non alienis conferatur. ca.
abbates, de priuile. & in suo monasterio. cap.
quoniam. 69. distin. & post professionem, a-
lias suscepta tonsura, is posset postea exi-
re, & fraus fieri, quæ præcauenda est. cap. 1.
de ser. non ordin. Doct. in cap. religioso, de sent.
excom. lib. 6.

18 Valeret tamen, si intra annum profes-
sionis esset collata, licet is dimitteret illam
religionem, quia non annullatur id, quod
iure factum fuit: per reg. iuris factum legiti-
me de reg. iur. lib. 6.

Tonsura 19 Si verò episcopus conferat tonsu-
conferri ram, requiritur quod hi quibus confert,
potest ori- orti sint in suo episcopatu, vel ibi habeant
ginarius, & domicili- domicilium, vel beneficium, nisi habeant
habentibus literas dimissorias. cap. cum nullus, de temp.
beneficium ord. in 6.

perpetuum, 20 Beneficium dico perpetuum, ideo non
& domici- possēt promoueri collegiati, seu burfarij,
mum. vbi obtinent ad tempus collegij locum:
quia hoc non est perpetuum. idem si ha-
beret fructus præbendæ ad docendū pue-
ros. c. quia nonnulli, de magist. vbi Host.

21 Ideo habentes beneficium in commē-
dam per sex menses, non possunt ratione
illius beneficij promoueri ab episcopo il-
lius beneficij, quia non datum est eis per-
petuum. ca. nemo, de elec. lib. 6. nisi in religiosis
habentibus beneficia manualia: clem. vni-
ca. de sup. neg. prel. quia pro perpetuis quo
ad hoc habentur. l. sufficit. ff. de cond. indeb.
gl. in c. si gratiose, de refer. in 6.

22 Potest etiam episcopus tonsuram cō-
ferre monachis degentibus in monaste-
rijs sui episcopatus, nisi sint exempti: quia
tunc licentia Papæ requiritur. d. cap. cum
nullus. §. si vbi Perus. sed alij firmant contra-
rium, quod etiam exempti ordines ab epi-

scopo recipere possint: quod est valde fa-
uorabile, & tenendum.

23 Bene tamen poterit tonsuram conce- **Habebis,**
dere episcopus consiliarius, & alijs habentibus officium per-
tibus officium perpetuum in diocesi: vel **petuum**
quasi perpetuum, quia ibi censetur habe- **tonsura**
re domicilium. Bart. & alij in leg. i. ff. ad mu- **conferetur,**
nic. **non autem**

24 Non posset tamen episcopus confer- **fanulig.**
re tonsuram, vel ordines alicui famulo
suo alienæ diocesis, ratione familiaritatis:
& quia non censetur ibi habere domiciliū
famulus, vbi seruit, secundum Dom. & Phil.
in d. c. cum nullus: nisi haberet aliquod bene-
ficiū, vel domicilium ibidem: requiritur
etiam quod hic sit bonis moribus prædi-
tus. d. c. cum in cunctis, de elect. & l. scire. in si. ff.
de tutor. & cura. dat. ab his.

25 Item illiteratus ordinari non potest. **Illiteratus**
c. precipimus. 34. dist. & c. illiteratos. 36. distin. **non potest**
in c. si. de temp. ord. lib. 6. & in auth. de san. episc. **promoue-**
col. 9. quia literis carens sacris non potest **ri.**
esse aptus officijs. d. c. illiteratos. & episco-
pus qui nesciebat Donatum, fuit priuatus
c. si. de eta. & quali.

26 Ego scio quosdam eo solo posse de-
poni, qui tantum sciunt legere, & scribere
Gallicum sermonem, sed non Latinum:
tamen per eorum astutiam nescio quo fa-
cto in animarum illorum fortè perniciem
acquisierunt episcopatus, abbatias, & alia
multa beneficia, & coqui, latomi, & armi-
geri, tibicines, & fortè infideles in hoc re-
gno nostra memoria nō dicam vnam, ve-
rum plures sibi vsurpant abbatias: sed quis
est mortalium, qui hanc non videat insi-
gnem perniciē, & Ecclesias breui destrui,
ac labefactari ab his, si diu sic regantur?
Dicam cum Plalte egregio, **Benefac Domi-**
ne bonis & rectis corde.

27 Quod est verum, si omnino essent
illiterati, promouendi non sunt, sed si sci-
rent legere, possent habere primam ton-
suram: **Dominic. & Philip. in dist. cap. preci-**
pinus, iuncta gloss. 34. dist. quia tonsura est
gradus primæuus, quæ solet iuuenibus
conferri, de quibus spes est, vt studeant, &
doctiores fiant: **capit. fin. de temp. ordina-**
lib. 6.

*Episcopus
non dispen-
sat super
scientia.*

28 Nec poterit dispensare episcopus, ut illiteratus omnino tonsuram suscipiat, teste Innoc. in c. cum dilectus, de temp. ordinand. in d. c. in Bernard. de Luo in pract. cri. in ver. illiterati.

29 Quod intelligerem verum in viris iam ætate ingrauescentibus, sed in iuvene septem annorum potest episcopus cum modica scientia isti iuveni primam conferre tonsuram, habita ætatis ratione, quæ ostendit illum magnam callere non posse scientiam in illa ætate, & sub spe futuri studij illum promouere: sicut quandoque doctores conferunt gradum baccalaureatus primæuum iuuenibus acrimonia ingenij præditis, licet parum studuerint in rure: quia spem habent, ut ad maiora prochi debeant, postquam bono præditi sunt ingenio.

30 Forma conferendi primam tonsuram ponitur in pontificali, in principio, eam non pono, nam postquam aliquis est clericali insignitus caractere, præsumitur quod forma fuerit seruata & alia necessaria: ut docet in simili Panor. in c. nisi de preben. & forma intrinseca præsumitur. l. sciendum, ff. de ver. oblig. cap. si forte, de elect. lib. 6.

*Clericus in
ordinatione
ne promit-
tere debet,
quod fidem
catholicam
tenet.*

31 Et in concilio Tolera. xj. fuit statutum, ut antequam clericus crearetur, canonicè scriptura propria, ut fidem catholicam sincera cordis deuotione teneret, iustè ac piè viueret, etc. *quoniam, 23. distm.* quod tamen hodie non seruatur.

32 Aduertendum est, quod interdum confertur tonsura, & alij ordines à suo episcopo, & quandoque ab alieno, si concedatur à suo episcopo, qui dicitur ratione originis, domicilij, vel beneficij: c. cum nullus, de temp. ordin. in 6. opus est, ut ipse concedat literas probatorias, & authenticas: verum quia in eis sæpius erratum videtur: ob id sic concipi solent.

*Formula literarum tonsuræ, &
in his requisita.*

Ioannes miseratione diuina, ac sanctæ sedis Apostolicæ gra-

tia, N. Episcopus, notum facimus vniuersis, quod nos anno & die infra scriptis, & in Ecclesia parochiali de Lesato nostræ diocesis officium visitationis exercendo, dilecto nobis in Christo Petro Robin, filio Petri Robin, & Ioannæ coniugium dicti loci de Lesato nostræ diocesis oriundo, in & de legitimo matrimonio procreato (prout fide dignorum testimonio nobis facta fides extitit) ætatèque, literatura, & aliàs idoneo comperto tonsuram contulimus clericalem, militiæ clericali adscribendo eundem. Actū vbi supra sub sigillo nostro magno rotundo, die 20. Aug. anno incarnationis Domini millesimo quadregesimo primo, testibus Ioanne Rotelino, & Gaspare Rito ad hoc vocatis, de mandato D. P. Rochet Secret.

Sicut autem Episcopus tonsuram conferat bastardo, solet addi dispensatio sic, & cum eodem super defectum natalium, quem patitur de presbytero genitus & soluta: ut etiam ad minores ordines promoueri, & beneficium ecclesiasticum, cui cura non imminet animarum si sibi canonicè conferatur, recipere, & retinere, liberè & licitè possit, & valeat, huiusmodi defectu non obstante, eisdem auctoritate & tenore dispensauimus, & dispensamus. In cuius, &c. Et ista dispensatio elicitur ex c. i. de fil. presb. lib. 6. de qua scribam, in tracta. dispensa. super defectu natal. inferius in secunda parte.

3 Notanda sunt in his literis tonsuræ requisita. Primò requiritur nomen episcopi in literis [quod probatur in c. in nomine. 73. dist. c. ego N. de iureiuran.] Ioannes, &c. nec solet cognomen addi, quia ex nomine satis est certus.

*Dispensatio
episcopi cum
bastardis
ad tonsuram
& ad benefi-
cium sum-
plex.*

*Requisita
in literis
tonsuræ.*